Ukamau

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Ukamau, Aymara dilinde 1966 yılında Jorge Sanjinés tarafında çekilmiş siyah beyaz bir filmdir. *"İşte Budur!"* (veya *"İşte Böyledir!"*) başlığı ile de kaynaklara geçmiştir.

Sözcük günümüz yazı sisteminde *Ukhamaw*[1][2] / *Ukamaw*[3] / *Ukhamawa*[4] olarak yer alır.

Ukamau

	Ukamau
Yönetmen	Jorge Sanjinés
Yapımcı	Nicanor Jordán Castedo
Yazar	Jorge Sanjinés Oscar Soria
Oyuncular	Vicente Veneros Salinas Benedicta Mendoza Huanca Néstor Cárdenas Elsa Antequera
Müzik	Alberto Villalpando
Stüdyo	I.C.B. (Instituto Cinematográfico Boliviano)
Çıkış tarih(ler)i	1966
Süre	72 dk
Ülke	Bolivya
Dil	Aymara, İspanyolca (sadece bazı sahnelerde)

İçindekiler

Çekildiği dönem

1964'ten 1969'daki ölümüne kadar hüküm süren General René Barrientos Ortuño'nun saltanatı sırasında çekilmiştir.

Konu

Aymara yerlisi bir kadın tecavüze uğrayınca kocası onun intikamını almak için yolculuğa çıkarak bir takibe başlar. Western tarzı bir macera filmi atmosferine dönüşerek ilerleyen film Latin Amerika yerlilerinin kırsal bölgelerdeki sosyal yaşamlarından kesitler sunmaktadır.[5] Yerli köylüler ve daha iyi sosyal koşullara sahip melezler arasındaki anlaşmazlıkları da kimi zaman ön plana çıkararak sınıf mücadelesinin sinemaya yansıtarak örnekler. Filmin sonunun nasıl olacağına dair bekleyiş ile kendine özgü bir gerilim oluşturur.

Aymara çiftçisi ve balıkçısı Andrés Mayta eşi Sabina ile Titicaca Gölü'ndeki "Güneş Adası" (Isla del Sol) üzerinde bir köy olan Yumani'de yaşamaktadır. Ürünlerini daha önceleri yaptığı gibi bir aracıyla değil de, doğrudan kendisi pazarlamak için yüklü teknesiyle yola çıkar. Bu sırada, aracı Rosendo Ramos onun mallarından satın almak için gelir, ancak kadının yalnız olduğunu görür. Onu tuzağa düşürerek ayartmak ister, fakat kadın kendisine yüz vermeyince tecavüz ederek onu ölümcül şekilde yaralar. Andrés'in geri döndüğünü çaldığı flütün sesinden anlayarak kaçar. Andrés evine girdiğinde Sabina ölmeden önce ona katilin Ramos olduğunu söyler.[6] Andrés'in arkadaşları ona polise gitmesini önerseler de o, devlet yetkililerinin yerli halka düşman olduğu kanaatinde olduğu için bunu reddeder. Sonraki haftalarda Andrés

katilin kimliğine dair hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranarak çalışmaya devam eder. Sabina'nın ölümünden bir yıl sonra Ramos, kardeşini ziyaret etmek için bir yolculuğa çıkar. Andrés peşine düşerek ıssız bir yerde ona yetişir ve saldırır. Teke tek dövüşte onu öldürür.

Eleştiriler

Andrés Mayta'nın neden intikam almak için bir yıl beklediği veya neden silahsız dövüşe girdiği gibi bazı mantıksal sorunlar ileri sürülse de bunların insanın duygu durumları ve beklentileri ile açıklanabilmesi mümkündür.

Dış bağlantılar

- IMDb'de *Ukamau* (https://www.imdb.com/title/tt0061136/)
- Ukamau (https://web.archive.org/web/20120406155842/http://www.frombolivia.com/films/ukamau/index.html) - From Bolivia **(İspanyolca)**
- Claqueta latina: Ukamau (Así es) (1966) de Jorge Sanjinés (http://cine-latino.blogspot.com/2015/01/claqueta-latina-ukamau-asi-es.html), Cine Latino, 28 de enero de 2015 **(İspanyolca)**

Kaynakça

- Movies featuring the Indigenous Peoples of Bolivia (http://www.nativeamericanfilms.org/bolivia.html) - *"UKAMAU ¡Así Es! (And So It Is)"*, Nativeamericanfilms **(İspanyolca)**, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2022
- José Sánchez H.: The Art and Politics of Bolivian Cinema. Scarecrow Press, Lanham (Maryland) / London 1999. S. 82. ISBN 978-1-85566-106-6 **(İngilizce)**
- Jorge Sanjinés, Oscar Zambrano: Kino für das Volk – die bolivianische Erfahrung. In: Peter B. Schumann (Hrsg.): Kino und Kampf in Lateinamerika. Zur Theorie und Praxis des politischen Kinos. Carl Hanser Verlag, München 1976, S. 144–167, hier 147f. **(Almanca)**
- Las Banderas de Jorge Sanjinés: Ukamau (1966) (https://muse.jhu.edu/article/574117/pdf), Fernando Birri, Nuevo Texto Crítico, Volume 26-27, Number 49-50, 2013/2014, pp. 7–15 (Article) **(İspanyolca)**

Dipnotlar

1. **^** Maria Mercedes Zerda Cáceres: *Factores protectores de envejecimiento patológico en la cultura aymara – Estudio con personas mayores de la ribera del lago Titicaca en La Paz, Bolivia (https://revistas.pucsp.br/kairos/article/download/42922/28571)*, Revista Kairós-Gerontologia, 22 (1), São Paulo (Brasil) 2019, S. 9–32, Alıntı: *Ukhamaw, Aymaraca'da kelime tam anlamıyla "bu böyle" anlamına gelir ve genellikle "İstifa" olarak çevrilir, ancak "sıkıntıya razı olmak" anlamına gelen bu Kastilya kelimesinin çağrışımına sahip değildir. Ukhamaw, kişinin kendi deneyiminde doğruladığı bir şeyin teyididir, doğal olan veya var olduğunu bildiğimiz bir şey gibi bireye dışsal bir şeyin kabulüdür. İyi ya da kötü olabilecek bir şeyi kabul etmeyi ima eder, böylece değişiklikler tartışılmaz alemde olur ve direnmeden kabul edilir.* DOI: http://dx.doi.org/10.23925/2176-901X.2019v22i1p09-32
2. **^** Fernando Sabido Sánchez (Hrsg.), Juan de Dios Yapita: *Kunämatansa (https://poetassigloveintiuno.blogspot.com/2011/06/3961-juan-de-dios-yapita.html)*, 22. Juni 2011. *Ukhamaw mä sawi utji = Así reza el dicho (İşte söz böyle gider)*. **(İspanyolca)**
3. **^** *Expresiones. Lenguajes y poéticas. (http://www.musef.org.bo/catalogos/Expresiones_Lenguajes_y_Poeticas_2021.pdf)* Museo Nacional de Etnografía y Folklore (MUSEF),

Fundación Cultural del Banco Central de Bolivia, La Paz (Bolivia) 2021. S. 214. (Leandro Huanca, 2019). **(İspanyolca)**

4. **^** Luciano Tapia (Lusiku Qhispi Mamani): *Ukhamawa jakawisaxa = Asi es nuestra vida (İşte bu bizim hayatımız)*. Autobiografía de un aymara. Talleres Gráficos "hisbol art", La Paz (Bolivia) 1995. **(İspanyolca)**
5. **^** Director - Jorge Sanjines, Bolivia (https://www.trigon-film.org/en/directors/Jorge_Sanjines), Trigon-Film **(İngilizce)**, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2022
6. **^** Ukamau (1966) (https://www.allmovie.com/movie/ukamau-v139292), Allmovies, Synopsis by Dan Pavlides **(İngilizce)**, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2022

Ayrıca bakınız

- Latin Amerika sineması